Mr. Ivan Car

ZNAČAJ VETERINARSKE DJELATNOSTI NA PODRUČJU OPĆINE CRIKVENICA

Veterinarska djelatnost obuhvaća suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti domaćih životinja i njihovo liječenje, selekciju i reprodukciju domaćih životinja, pregled stoke za klanje i pregled mesa, njihovog prometa i time sprečavanje oboljenja ljudi, te očuvanje čovjekove okoline.

Ovu djelatnost u početku su obavljali priučeni ljudi i zdravstvena služba, a nakon druge polovine 19. stoljeća ovu djelatnost obavljaju na području općine Crikvenica veterinari. U tom razdoblju djelatnost se sastoji od suzbijanja stočnih zaraza i liječenja, a nakon početka razvoja turističke djelatnosti pregled stoke za klanje mesa.

U vremenu prije I. svjetskog rata i između dva rata na sadašnjem području općine bilo je 14.000 krupne stoke (goveda i konja), 2.000 - 3.000 svinja, 20.000 sitne stoke (ovaca, koza, magarca), više tisuća peradi i košnica pčela. Ovaj broj stoke smanjio se nešto za vrijeme II. svjetskog rata, zbog ratnih djelatnosti, ali je njihov broj opao naročito poslije 60-ih godina zbog loše ekonomske politike. U tom vremenu veterinarska djelatnost sastojala se u pregledu mesa, proizvoda od stoke i ribe čiji se promet zbog turizma jako povećao. Tako, bilježimo promet u 1989. godini: 1.080.000 kg mesa, 412.000 proizvoda od mesa, 800.000 litara mlijeka, 200.000 kg mliječnih proizvoda, 185.000 kg ribe i preko 1.000.000 komada jaja. U tom vremenu dolazi do povećanja malih domaćih životinja (pasa i mačaka), pa je veterinarska djelatnost usmjerena u liječenje i suzbijanje bolesti - zoonoza (bolesti životinja koje se prenose na ljude) malih životinja, u prvom redu bjesnoća koja se u tom vremenu javlja kao epizootija.

Velika prostranstva općine ostala su neiskorištena za poljoprivrednu djelatnost, u prvom redu stočarstva, koje područje najbolje odgovara zbog brdovitosti područja, lošije kvalitete zemlje za ratarsku proizvodnju.

U posljednje vrijeme intenzivnom i nekontroliranom građevinskom izgradnjom kuća na području Vinodolske doline uništavaju se livade, pašnjaci, što narušava izlged čovjekove okoline i dovodi u pitanje osnovnu privrednu djelatnost ovog područja - turizma.

Zbog turizma potrebno je sačuvati ove površine, a s obzirom na to da poljoprivredna djelatnost na tom tlu, u prvom redu stočarstvo kao hobi ili dodatna privredna djelatnost, ne šteti okolini već ju dopunjuje.

Razvojem tehnologije uzgoja riba, veterinarska djelatnost vrši ispitivanja mogućnosti njenog uzgoja na ovom području bez zagađenja okoline. Tako nakon jednogodišnjeg ispitivanja u zajednici s Institutom "Ruđer Bošković" iz Zagreba omogućuju kavezni uzgoj ribe lososa u Uvali Žrnovica, koja je zbog vodovoda bila isključena za druga korištenja.

Sadašnji uzgoj ribe i školjki u toj uvali je 100 tona ribe i 20 tona školjaka, a uskoro će kapacitet uzgoja biti 240 tona ribe i 50 tona školjkaša. Veterinarska djelatnost u ovom poslu ima stalni zadatak kontrole higijenske ispravnosti vode i zdravlja ribe kako ne bi došlo do zagađenja mora i okoline.

Djelatnost veterinarske službe obavlja se u Veterinarskoj stanici kao i do sada - društvenoj organizaciji, a ubuduće kao dioničko društvo.

Ovaj posao obavljaju dva veterinara od kojih je jedan magistar specijalist za tehnologiju i higijenu narminica životinjskog porijekla, a drugi specijalist za DDD službu - očuvanje čovjekove okoline.

Ovdje navodimo da Veterinarska stanica od 1977. godine obavlja poslove DDD na području općine u zajednici s Domom zdravlja Crikvenica.

Na kraju ovog izlaganja smatramo da su mogućnosti uzgoja stoke na uščuvanim (za turizam) područjima velika mogućnost dodatne zarade stanovništvu, jer je sadašnji broj stoke jako mali: 200 goveda, 150 konja, 600 svinja, 700 koza, 2.000 ovaca, a veterinarska djelatnost je sa svojim kadrovima i opremom spremna u tome sudjelovati. Ovim razvojem stočarstva bi se zaokružila prirodna cjelina ovog područja i omogućila razvoj primarne djelatnosti naše općine - turizma.

Literatura

Lukačević: Nekoliko podataka iz arhivske građe o veterinarsko-medicinskoj djelatnosti na širem i užem području "Vinodola" u 18. i 19. stoljeću, Vinodolski zbornik VI, str. 163.